

§ 35

Återrapport initiativ till praktikplatser för nyanlända 2018

KS-2019/69

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att informationen är anmäld.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

att praktikplatsläget på nytt ska redovisas till kommunstyrelsens första sammanträde 2020.

Sammanfattning av ärendet

Majoriteten av kommunens kontor, samt bolagen, erbjuder praktikplatser till nyanlända personer. Sammantaget uppger de kommunala verksamheterna att antalet praktikplatser som har erbjudits nyanlända personer 2017 är 13 personer och bolagen tre personer. Majoriteten av de kommunala verksamheterna vet inte om de kommer att ta emot praktikanter våren 2019.

Underlag i ärendet

- Tjänsteskrivelse 2019-01-14
- Rapport januari 2019

Arbetsutskottets förslag till beslut är samma som tjänsteskrivelsens.

Beslutet skickas till

Akten
Samtliga nämnder
Kanslichef

Handläggare
Ida Larsson

Samordnare integration och folkhälsa

Tjänsteskrivelse
Datum

2019-01-14

Diarienummer
KS-2019/69

Kommunstyrelsen

Återrapport initiativ till praktikplatser för nyanlända 2018

KS-2019/69

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att informationen är anmäld

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

att praktikplatsläget på nytt ska redovisas till kommunstyrelsens första sammanträde 2020.

Sammanfattning

Majoriteten av kommunens kontor, samt bolagen, erbjuder praktikplatser till nyanlända personer. Sammantaget uppger de kommunala verksamheterna att antalet praktikplatser som har erbjudits nyanlända personer 2017 är 13 personer och bolagen tre personer. Majoriteten av de kommunala verksamheterna vet inte om de kommer att ta emot praktikanter våren 2019.

Bakgrund

Rapporten är en presentation av en lägesbild av kommunens initiativ till praktikplatser för nyanlända. Lägesbilden efterfrågas enligt kommunfullmäktigebeslut KF §123 2017-09-27, KS-2017/409. Samtliga kontor och bolagen inbjöds att besvara en enkät rörande praktikplatser för nyanlända. Information via enkäten har inkommit från samtliga kontor och bolagen.

Ekonomisk konsekvensanalys

Information och förslag till fortsatt uppföljning innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Lena Fransson
kommundirektör

Beslutet ska expedieras till:

Akten

Samtliga nämnder

Kanslichef

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Enligt FN är alla under 18 år att betrakta som barn

Förklara oavsett svar.

Det här är endast information med förslag till fortsatt uppföljning. Men att kommunen erbjuder praktikplatser till vuxna personer kan i längden påverka barn om det leder till sysselsättning eller bättre hälsa för deras vårdnadshavare.

*Om, **ja fortsätt** med frågorna.*

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.

Återrapport initiativ till praktikplatser för nyanlända 2018 KS-2019/69

Bakgrund

Det här är en presentation av en lägesbild av kommunens initiativ till praktikplatser för nyanlända enligt kommunfullmäktigebeslut KF §123 2017-09-27, KS-2017/409:

- att samtliga nämnder ska erbjuda praktikplatser för nyanlända i respektive nämnds verksamhet
- att samtliga kommunala bolag uppmanas att erbjuda praktikplatser för nyanlända, samt
- att praktikplatsläget ska redovisas till kommunfullmäktige senast 7 mars 2018.

Återrapport samt fortsatt uppföljning enligt KS-2017/879.

Sammanfattning

Samtliga kontor och bolagen inbjöds att besvara en enkät rörande praktikplatser för nyanlända. Information via enkäten har inkommit från samtliga kontor och bolagen.

Sammantaget uppger de kommunala verksamheterna att 13 praktikplatser har erbjudits nyanlända personer under 2018. Motsvarande siffra för bolagen är 3. Av de totalt 16 personer som erbjudits praktikplats har 11 varit kvinnor och 5 män. Majoriteten av de kommunala verksamheterna vet inte om de kommer att ta emot praktikanter våren 2019.

Flera verksamheter har sedan tidigare erfarenhet av att erbjuda praktikplatser till nyanlända, medan beslutet för andra har påverkat verksamheten att erbjuda praktikplatser till nyanlända.

Metod och svarsunderlag

En kort enkät skickades ut till samtliga kontor och bolagen i december 2018. Varje kontorschef fick möjlighet att utse en eller flera kontaktpersoner att besvara enkäten. Kontorscheferna utsåg en person som svarade för hela kontoret och i andra fall svarade chefen och vd själv. Kommunledningskontoret, Bygg- och miljökontoret samt Fritid- och kulturkontoret utgör ett undantag då svaren kommer från chefer på enhetsnivå.

Samtliga kontor och bolag har inkommit med information.

Den här rapporten presenterar en sammanställning av svaren. En enkät med samma frågor skickades ut i december 2017 och den här rapporten jämför också erbjudanden om praktikplatser mellan åren. Frågorna i enkäten finns i bilaga.

Definition

Beslutet rör nyanlända personer. Det finns olika definitioner av vem som är nyanländ beroende på målgrupp och eventuell insats, exempelvis utifrån lag om etableringsinsatser eller skollagen vad gäller elever. Initiativ till praktikplatser för nyanlända tolkas syfta till att kommunen kan bidra till vägar in i arbete för personer som inte varit i Sverige länge, och som inte är etablerade på arbetsmarknaden.

En generös definition anses därför tillämplig. Nyanlända är i det här fallet *utrikes födda vuxna personer som varit i Sverige i upp till cirka fem år*.

Alla praktikplatser och anställningar som diskuteras i den här skrivelsen rör utrikes födda personer om inte annat anges. Detaljer om vistelsetid i Sverige och bakgrund har inte begärts in.

Resultat

Praktikplatser till nyanlända personer

Antal praktikplatser

Det råder variation mellan kontoren vad gäller erbjudandet av praktikplatser. Sammantaget har de kommunala verksamheterna uppgett att antalet praktikplatser som har erbjudits nyanlända personer 2018 är 13 och bolagen 3 platser. Som jämförelse upp gav de kommunala verksamheterna 2017 att de erbjöd praktikplatser till 13 nyanlända och bolagen 1 plats.

Av de totalt 16 personer som erbjudits praktikplats 2018 har 11 varit kvinnor och 5 män. Inom Vård-och omsorgskontoret, Utbildningskontoret och Ekonomikontoret har alla praktikanter varit kvinnor medan Samhällsbyggnadskontoret har haft två män som praktikanter. Övriga kontor har haft praktikanter av båda kön.

Har erbjudit praktikplats till nyanländ 2018. Redovisat kolumnvis per kontor och för alla bolagen.

Kontor/bolag	Ekonomi	Fritid-och kultur	HR	Kommun-ledning	Utbildning	Vård-och omsorg	Samhälls-byggnad	Bygg-och miljö	Bolagen	Total
Ja, antal	1				5	3	2	2	3	16
Nej		x	x	x						
Vet inte										

Har erbjudit praktikplats till nyanländ 2017. Redovisat kolumnvis per kontor och för alla bolagen.

Kontor/bolag	Ekonomi	Fritid-och kultur	HR	Kommun-ledning	Utbildning	Vård-och omsorg	Samhälls-byggnad	Bygg-och miljö	Bolagen	Total
Ja, antal	1			3		7	1	1	1	14
Nej			x		x					
Vet inte		x								

Färre respondenter uppger att de kommer ta emot praktikanter under våren 2019 jämfört med de som svarade på 2017 års enkät där de uppskattade praktikplatserna för våren 2018. Fler svarar att de inte vet om de kommer att ta emot praktikanter och därför blir uppskattningen att lika många, eller färre praktikplatser kommer att erbjudas nyanlända personer under 2019.

De respondenter som angivit att de kommer ta emot praktikanter våren 2019 är Utbildningskontoret, Vård-och omsorgskontoret samt bolagen.

De övriga som svarat 'vet ej' på frågan om praktikplats kommer erbjudas en nyanländ person våren 2019 svarar i kommentarer att de skulle vara intressant men att det beror på förutsättningar, lämpliga arbetsuppgifter och om en förfrågan kommer. En av respondenterna svarar att de inte kommer att ta emot praktikanter våren 2019.

Kommer erbjuda praktikplats till nyanländ våren 2019. Inkl. ev. uppgift om antal platser.

Redovisat kolumnvis per kontor och alla bolagen.

Kontor/bolag	Ekonomi	Fritid- och kultur	HR	Kommunledning	Utbildning	Vård- och omsorg	Samhällsbyggnad	Bygg- och miljö	Bolagen
Ja					x	x			x
Nej				x					
Vet ej	x	x	x	x			x	x	
Uppgift saknas									

Uppgav att de skulle erbjuda praktikplats till nyanländ våren 2018. Inkl. ev. uppgift om antal platser. Redovisat kolumnvis per kontor och alla bolagen.

Kontor/bolag	Ekonomi	Fritid- och kultur	HR	Kommunledning	Utbildning	Vård- och omsorg	Samhällsbyggnad	Bygg- och miljö	Bolagen
Ja, ev antal	X (1)				X (3-16)	X (flera)	X (2)	X	
Nej									
Vet ej		x	x	x					
Uppgift saknas									x

Kort beskrivning per kontor/bolag

Fritid- och kulturkontoret uppger att de har haft två nyanlända anställda med lönebidrag men inga praktikanter.

Kommunledningskontoret uppger att de inte erbjudit nyanlända personer praktikplats på grund av att det inte funnits tid till samordning av relevanta arbetsuppgifter på det sättet som gjordes 2017 då praktikplatsen samordnades mellan flera enheter. Inom IT-enheten har det varit en organisationsflytt som gjort det svårt att erbjuda praktikplats. Kontaktcenter har inte fått någon praktikförfrågan under året och uppger även att arbetsuppgifternas karaktär gör att vissa arbetsuppgifter inte passar för språkpraktik. Kommunledningskontoret uppger att det skulle vara intressant och bra om de lyckas samordna en praktikplats likt den som erbjöds 2017.

Utbildningskontoret uppgav 2017 att de skulle erbjuda minst tre praktikplatser 2018. Resultatet blev att utbildningskontoret tog emot fem personer 2018.

Ekonomikontoret har tagit emot en person 2018, vilket de också uppgav 2017. Om de får förfrågan om praktikplats 2019 kommer de att erbjuda plats. Ekonomikontoret uppger dock att det kan vara problem att hitta en arbetsplats (sittplats och dator) i kommunhuset.

HR-kontoret har inte haft en praktikant men kan tänka sig att erbjuda praktikplats om de kan finna lämpliga arbetsuppgifter.

Samhällsbyggnadskontoret har haft två praktikanter 2018 liksom som de uppgav 2017.

Bygg- och miljökontoret har erbjudit två praktikplatser och uppger att de haft en anställd person med nystartsbidrag. De uppger också att de känner till att praktiken hos dem ledde till anställning utanför kommunen för en person.

Vård- och omsorgskontoret har erbjudit nyanlända personer tre praktikplatser 2018 och uppger att de även 2019 kommer att ta emot praktikanter.

De kommunala bolagen har haft tre praktikanter 2018 via bland annat Korta vägen¹. Nyanlända som gjort praktik har också erbjudits permanent anställning någonstans i kommunens inklusive bolagens verksamhet. Bolagen uppger att de även 2019 kommer att erbjuda praktikplatser om det passar in i verksamheternas behov och möjligheter.

Tillvägagångssätt vid erbjudande av praktikplats

Kontoren och bolagen gavs möjlighet att besvara frågan hur de har gått tillväga när de erbjud praktikplats och det ser olika ut. Två kontor har haft kontakt via Arbetsförmedlingen. Andra har fått förfrågan via Rotary Knivsta, Svenska kyrkan och Korta vägen. Två kontor har också fått förfrågan direkt av den praktiserande.

Har det politiska beslutet påverkat erbjudandet av praktikplatser?

Svaren är inte entydiga. Samhällsbyggnadskontoret, Bygg- och miljökontoret samt Utbildningskontoret anger att beslutet har haft betydelse för erbjudandet av praktikplatser till nyanlända personer.

Vård- och omsorgskontoret erbjuder sedan tidigare regelbundet praktikplatser till nyanlända och vet inte om beslutet har påverkat. Bolagen uppger att de agerat utifrån verksamheternas behov i första hand. Ekonomikontoret får regelbundet förfrågningar om praktik och uppger att beslutet har påverkat på så vis att alla praktikplatser ges till nyanlända och andra grupper får stå tillbaka.

Behov av stöd

I enkäten fanns möjlighet att ange om verksamheten önskar någon form av stöd för att erbjuda praktikplatser till nyanlända. Sex respondenter svarade 'nej', fyra svarade 'vet' ej och sex svarade 'ja'.

Önskemål av någon form av stöd uttrycktes av Ekonomikontoret, Samhällsbyggnadskontoret, Bygg-och miljökontoret, Kommunledningskontoret samt Vård- och omsorgskontoret. Förslagen är inte särredovisade per respondent. Exempel på stöd som önskas:

- Stöd med dator och liknande, ett "komma igång-kit". Nu är det mycket administration för att komma igång.
- En kontaktperson som följer upp.
- Finansiering av tid för handledning,

---

¹ Korta vägen kan erbjudas utländska akademiker som minst har en motsvarighet till kandidatexamen eller tre års studier på högskola från sitt hemland. Syftet med Korta vägen är att tillvarata deltagarnas kompetenser och underlätta för en kortare väg till arbetsmarknaden.

- Aktiviteter som leder till bra matchning av kompetens mot verksamheten, d.v.s. inte bara språk utan även intresse och kunskap.
- Tips och idéer på hur praktikperioden kan läggas upp för att den ska bli givande för båda parter. Det kan vara svårt i de verksamheter som jobbar strategiskt med mycket möten och skrivbordsjobb.

Organisering av arbetet med praktikplatser i kommunen

Inom vård- och omsorgskontoret och utbildningskontoret finns flera verksamheter som idag är i behov av, och söker praktikplatser. Exempelvis till individer i behov av arbetsträning inom ramen för arbetsmarknadsenheten och Stegen, samt studerande på den kommunala vuxenutbildningen Svenska för invandrare och gymnasieelever. Också Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan behöver praktikplatser i kommunen.

Kunskap om det samlade behovet av praktikplatser i kommunen finns inom framförallt Vård- och omsorgskontoret under socialnämnden som också är arbetsmarknadsnämnd.

Det finns inget kommunövergripande samordnat arbete för att hitta, erbjuda, matcha, ge stöd och följa upp praktikplatser till nyanlända eller andra målgrupper.

Eventuellt kan projektet En väg in – flera vägar ut (insatsansvarig är vård- och omsorgskontoret) som finansieras av Samordningsförbundet (2018-2021) stötta arbetet i att samordna praktikplatser till olika målgrupper och verksamheter.

Avslutning

Initiativ till praktikplatser för nyanlända och nuläget visar att majoriteten av kommunens kontor, samt bolagen, erbjuder praktikplatser till nyanlända personer.

Sammantaget har de kommunala verksamheterna uppgett att antalet praktikplatser som har erbjudits nyanlända personer 2018 är 13 personer och bolagen tre personer. Det är svårt att uppskatta hur många praktikplatser som kommer att erbjudas 2019 då majoriteten av verksamheterna har svarat att de inte vet. Hos flera av dem beror det mycket på förutsättningarna som ges för att ta emot nyanlända i praktik.

Somliga verksamheter har sedan tidigare erfarenhet av att erbjuda praktikplatser till nyanlända, medan det politiska beslutet har påverkat andra att erbjuda praktikplatser.

Enkäten gav information om att två praktikanter erbjudits fast anställning i kommunen respektive bolagens verksamhet och en praktik har lett till anställning utanför kommunen.

Ett sätt att hålla ambitionen med beslutet om praktikplatser till nyanlända levande är att kontinuerligt följa upp arbetet och därigenom också få kännedom om antalet praktikplatser över tid. Att uppfylla de behov av stöd som framkommer underlättar för verksamheterna att erbjuda praktikplatser till nyanlända fortsättningsvis.

Bilaga 1. Enkätfrågor

Återrapport initiativ till praktikplatser för nyanlända

Ordförklaring

Med *nyanländ* avses här en vuxen som är utrikes född, som har varit i Sverige i max ca fem år och som är i behov av någon form av språkutvecklande eller yrkesförberedande aktivitet. En bred definition som inte nödvändigtvis innebär att den nyanlända personen har en etableringsplan.

Praktikplats kan för den nyanlända innebära att öva svenska, utveckla färdigheter inom ett yrke, validera kunskaper eller annat. Syftet är att kommunen härigenom kan bidra till att skapa vägar in på arbetsmarknaden för nyanlända personer.

Frågor

Vilket kontor eller vilket bolag tillhör du?

Vilken eller vilka enheter svarar du för?

Har enheten eller enheterna du svarar för tagit emot någon praktikant som är nyanländ under 2018?

JA

Hur många praktikanter som är nyanlända har ni haft 2018?

Hur många av praktikanterna har varit kvinnor?

Hur många av praktikanterna har varit män?

Har det politiska beslutet påverkat er att erbjuda praktikplats för nyanlända?

Har antalet nyanlända som gör praktik i den verksamhet du svarar för, ökat 2018 jämfört med tidigare?

Hur gick ni tillväga när ni erbjöd en nyanländ person praktikplats? (valfri)

Har nyanlända som praktiserar hos er i något fall erbjudits anställning?

NEJ

Vad är anledningen till att ni inte har haft en praktikant som är nyanländ?

VET INTE

AVSLUTANDE FRÅGOR

Kommer ni i vår 2019 ta emot praktikanter som är nyanlända?

Om du fick önska, skulle verksamheten du svarar för behöva någon form av stöd för att erbjuda praktikplatser till nyanlända? (valfri fråga)